Created with a trial version of Syncfusion Essential PDF

14/02/2020

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi — Aralık 2019

Şakir Turan — turans@tskb.com.tr
TSKB Ekonomik Araştırmalar

Aralık ayında mevsimsel etkilerle turizmin katkısı azalmaya devam ederken, dış ticaret açığındaki genişlemeyle cari işlemler hesabı geçen yılın iki katından da fazla açık verdi. Aralık 2018'de 1 milyar 67 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2019'un aynı ayında 2 milyar 798 milyon dolar açık verdi. Enerji dışı cari işlemler fazlası 2,4 milyar dolardan 164,7 milyon dolara gerilerken, altın ve enerji hariç fazla aynı dönemde 2,9 milyar dolardan 1,5 milyar dolara indi. Bu sonuçlarla 2018 genelinde 28,3 milyar dolar açık veren genel cari işlemler hesabı 2019'da 1 milyar 674 milyon dolar fazla verdi. Enerji dışı fazla 10,3 milyar dolardan 35,5 milyar dolara yükselirken, altın ve enerji hariç fazla 19 milyar dolardan 44,8 milyar dolar seviyesine çıktı.

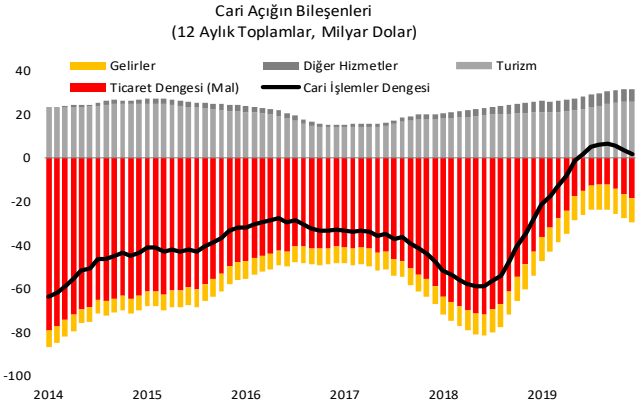

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Hizmetlerdeki artış dış ticaret açığındaki genişlemenin altında kaldı. Hizmetler kalemindeki fazlanın %25,7 artmasına rağmen, dış ticaret açığı 2018 Aralık'taki 1,3 milyar dolardan 3,4 milyar dolara genişledi. İç talepteki canlanma dış ticaret açığındaki artışın ana nedeni olurken, turizmden gelen katkının azalışını taşımacılık hizmetlerindeki güçlü performans telafi etti. Aralık'ta net turizm gelirleri 2018'in aynı dönemine göre %23,8 artışla 1,1 milyar dolar olurken, yıl genelinde net turizm gelirleri 2018'e göre %24,7 artarak 25,7 milyar dolara ulaştı.

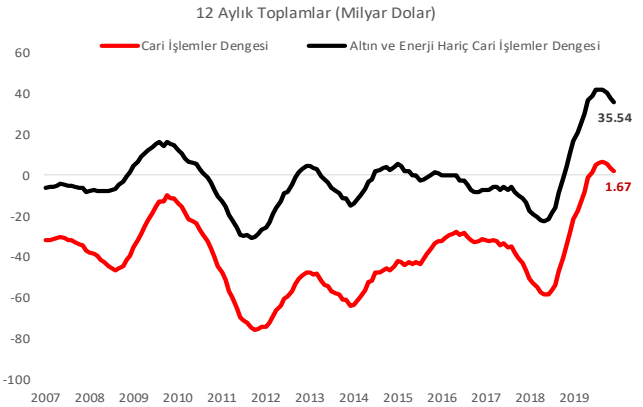

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sermaye akımlarında ise Aralık'ta görece zayıf bir tablo ortaya çıktı. Doğrudan yabancı yatırım net girişi 2018 Aralık'taki 863 milyon dolardan 2019'un aynı ayında 281 milyon dolara indi. Böylece 2019 genelinde 4,8 milyar dolar gayrimenkul olmak üzere nette 5,5 milyar dolarlık sınırlı bir doğrudan yatırım girişi gerçekleşti. Portföy yatırımlarında Aralık'ta 871 milyon dolar tutarında net çıkış yaşandı. 2018 yılında 3,1 milyar dolar net çıkış yaşanan portföy hesabında 2019'da yılında 1,1 milyar dolar net çıkış gözlendi.

Bankalar ve diğer sektörler Aralık'ta nette dış borç ödeyici olmayı sürdürdü. Aralık'ta kısa vadeli dış borç ödemesi nette 115 milyon dolar olurken, uzun vadede 2 milyar 137 milyon dolarlık ödeme gerçekleştirildi. Bu sonuçla 2019 yılında 4,5 milyar dolar tutarında uzun vadeli dış borç ödemesi yapılırken, 5,1 milyar dolar tutarında kısa vadeli dış borçlanma gerçekleştirildi. Borç çevirme oranları ise bankalarda Aralık'ta %98,5 olurken, diğer sektörlerde %36,5 ve toplamda da %62,9 olarak gerçekleşti. Böylece 12 aylık kümülatif uzun vadeli dış borç çevirme oranı bankalarda Kasım'daki %70,5'ten %73,5'e yükselirken, diğer sektörlerde %99,7'den %89,1'e geriledi. Toplamda ise uzun vadeli dış borç çevirme oranı %81,4'ten %79,8'e indi.

Cari açığın finansmanında Aralık'ta net hata noksan ve Katar Merkez Bankası ile yapılan swap işleminin tutarının artırılması etkili oldu. Daha önce 3 milyar dolar olan swap işlem hacmi 5 milyar dolar tutarına yükseltilirken, net hata-noksan kaleminden 2 milyar 481 milyon dolar giriş oldu. Aralık'ta resmi rezervlerde 539 milyon dolar azalış yaşanırken, yıl genelinde resmi rezervler 6,3 milyar dolar artış kaydetti.

Aralık ayı cari açık verileri daha çok iç talep ve ithalat artışının etkilerini yansıtırken, bu eğilimin 2020 ilk yarıda sürebileceğini öngörüyoruz. Orta vadede ise cari açık üzerindeki risklerin düşük petrol fiyatları sayesinde dengeli olduğunu değerlendiriyoruz. Bu sonuçlar 2020 yılında cari açığın 18 milyar dolar ile GSYH'nın %2,3'üne karşılık geleceğini tahmin ediyoruz. Bununla birlikte, 2020 yılında sermaye akımları küresel belirsizliklerle dalgalı bir seyir izleyebilecekken, yurtdışı borçlanma iştahının cari açığın finansman kalitesin açısından önemini koruyacağını düşünüyoruz.

Cari Açığın Finansmanı (Milyar Dolar)

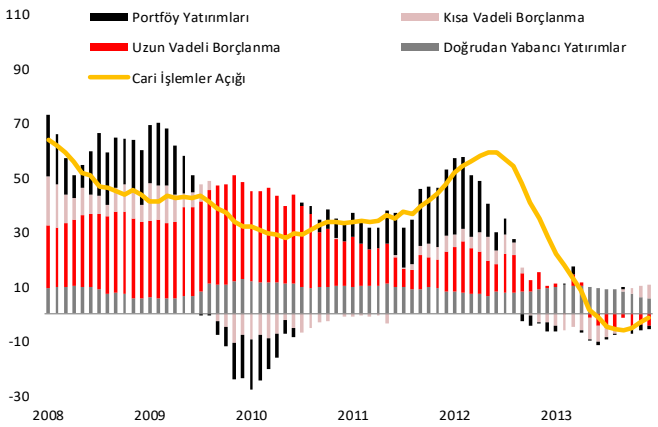

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Uzun Vadeli Dış Borç Çevirme Oranları
(12 Aylık Toplamlar)

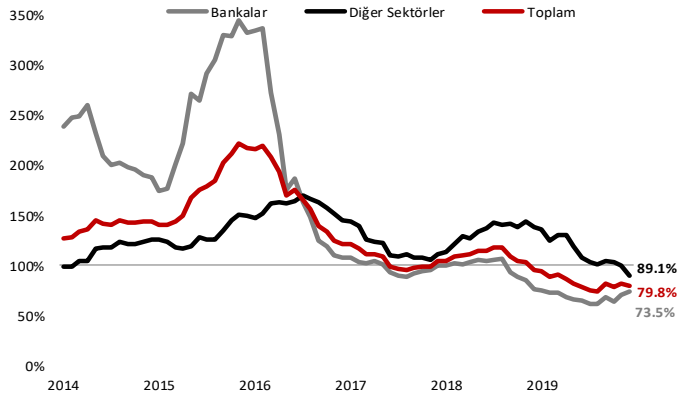

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Cari İşlemler Dengesi ve GSYH Yıllık Büyümesi

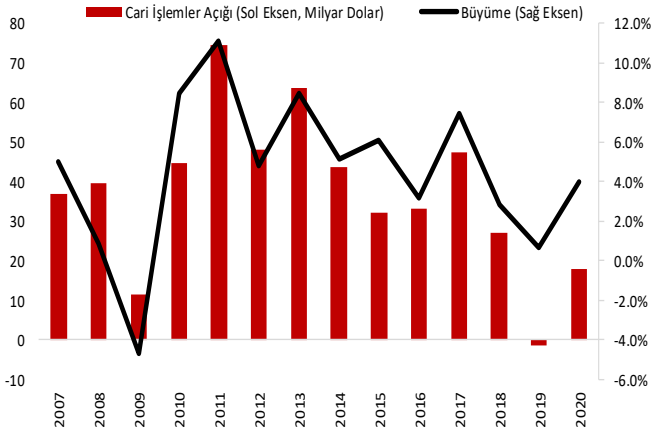

Cari Açığın Finansman Kalemleri (Milyar Dolar)

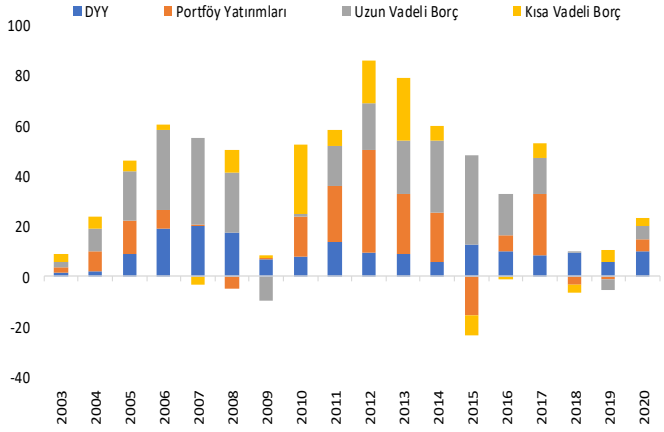

Kaynak: *TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar; 2020 rakamları TSKB Ekonomik Araştırmalar tahminleridir.*

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri
Ekonomik Araştırmalar
ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLISI MEBUSAN CAD. NO 81 FINDIKLI ISTANBUL 34427, TÜRKİYE

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu dökuman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişmenin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.